

Bemærkninger til lovforslaget.

A. Almindelige bemærkninger.

1. Baggrunden for lovforslaget.

Lovforslaget er et led i den samlede lovgivning om udlægning af åndssvageforsorgen og den øvrige særforsorg til kommunerne og amtskommunerne og den samtidige overførsel til undervisningsministeriets område af undervisningen inden for særforsorgen. Med hensyn til den nærmere baggrund for særforsorgens udlægning og det udvalgsarbejde, det af socialministeren fremsatte forslag til lov om udlægning af åndssvageforsorgen og den øvrige særforsorg bygger på, henvises til bemærkningerne til det nævnte lovforslag.

Som det fremgår heraf, blev der ved folketingsbeslutning af maj 1969 om en reform af de grundlæggende skoleuddannelser udtrykt ønske om, at undervisningen af handicappede elever søges udbygget på en sådan måde, at børnene kan undervises i et almindeligt skolemiljø. I overensstemmelse hermed har man inden for folkeskolen videreført den udvikling med hensyn til undervisning af handicappede, som allerede på daværende tidspunkt var igang, således at folkeskolen i de senere år i stadig stigende omfang har påtaget sig undervisningen af handicappede børn og unge. En væsentlig tilskyndelse til at fortsætte denne udvikling har været forældrenes ønske om at beholde børnene i hjemmet og få dem undervist i et almindeligt skolemiljø. På denne baggrund har det af socialministeren nedsatte udvalg om udlægning af åndssvageforsorgen og den øvrige særforsorg i sin betænkning (nr. 781/1976) anbefalet at ophæve de særlige regler om undervisning i lov om social bistand, lov om forsorgen for åndssvage og andre særlig svagtbegavede, lov om foranstaltninger vedrørende blinde og stærkt svagsynede, og lov om foranstaltninger vedrørende døve og tunghøre. Udvalget har endvidere anbefalet, at de handicappede elever henføres til folkeskoleområdet.

2. Den gældende ordning med hensyn til undervisning af handicappede elever.

Inden for folkeskolen undervises de handicappede elever dels sammen med andre elever i almindelige klasser, således at specialundervisningen gennemføres i form af supplerende eller alternerende hold- eller enkeltmandsundervisning, dels i specialklasser. Navnlig for så vidt angår svagtbegavede foregår undervisningen dog i en vis udstrækning på specialskoler. Specialklasserne findes bl. a. ved de 13 undervisningscentre for svært handicappede. Disse centre, som er etableret i tilknytning til almindelige skoler, og som modtager børn, der på grund af deres handicap ikke eller kun delvis kan undervises sammen med andre elever i almindelige klasser, udgør et vigtigt led i folkeskolens undervisning af handicappede. Centrenes drift hviler på en aftale, som en eller flere amtskommuner har indgået med en kommune om at tilrettelægge undervisningen som en integreret del af folkeskolen i kommunen. Hjemmelen til, at amterne kan påtage sig denne opgave, findes i § 20, stk. 5, i den gældende lov om folkeskolen, hvorefter specialundervisning kan indrettes af amtskommunen. Efter § 40, stk. 1, 2. pkt., påhviler udgiften i forbindelse med driften af centrene amtskommunerne.

I de seneste år har man enkelte steder indledt et samarbejde om undervisning i folkeskolen af børn, der er undergivet særforsorg, men i langt de fleste tilfælde foregår undervisningen på særforsorgens egne skoler, der hver for sig fortrinsvis modtager børn med et bestemt handicap.

3. Den foreslåede ordning med hensyn til undervisning af handicappede elever efter særforsorgens udlægning.

Ifølge forslag til lov om udlægning af åndssvageforsorgen og den øvrige særforsorg overtager amtskommunerne, Københavns og Frederiksberg kommuner og kommunerne med virkning fra den 1. januar 1980 den forpligtelse, staten hidtil har haft til at yde undervisning til de personer, der har været omfattet af §§ 115-120 i lov om social bistand. Samtidig overtager amtskommunerne de hidtidige statsejede særforsorgsskoler.